

Tryb przypuszczający - der Konjunktiv

Porównując tryb przypuszczający jakiego używamy w języku polskim usłyszymy właściwie **te same** formy:

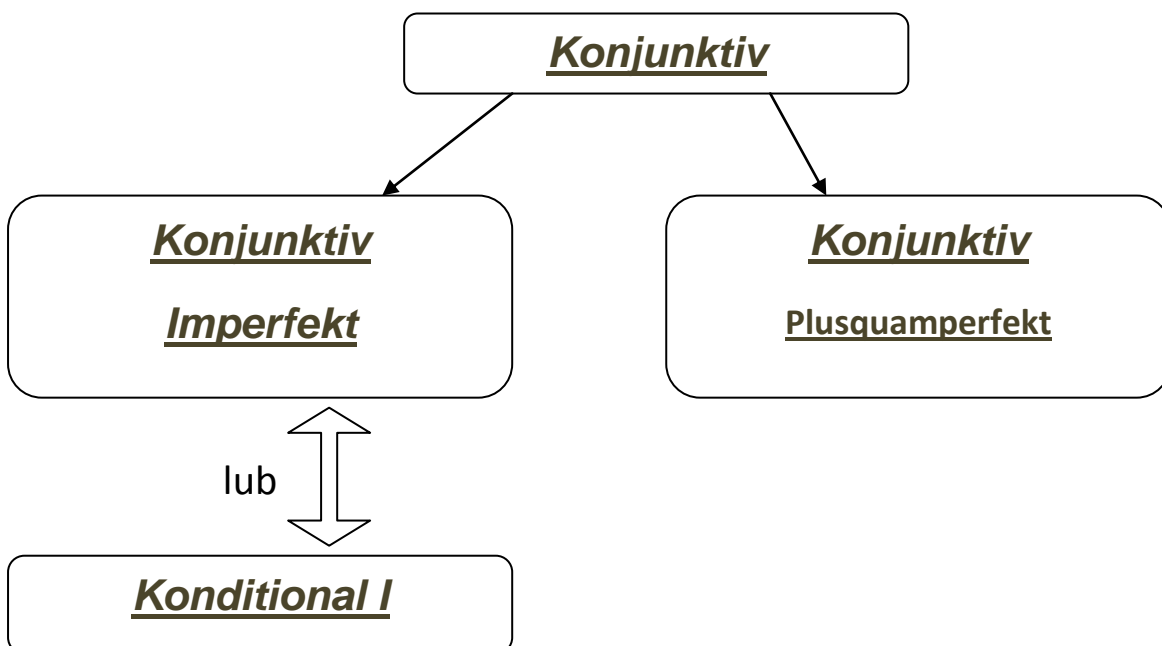
- W ubiegłym roku **kupiłbym** dom, ale nie miałem pieniędzy. (płaszczyzna przeszła)
- **Dziś kupiłbym** ten dom, bo mam już pieniądze. (płaszczyzna teraźniejsza)
- W przyszłym miesiącu **kupiłbym** dom, bo dostanę pieniądze. (płaszczyzna przyszła)

Mamy tu do czynienia 3 razy więc z „kupiłbym“ (identyczna forma) !

W języku niemieckim natomiast istnieją **dwie płaszczyzny czasowe**, które służą do przypuszczania:

- **płaszczyzna teraźniejszo-przyszła**
 - *zdanie występuje tutaj w popularnej formie zastępczej Konditional I, np.: (Ich würde die Tasche kaufen. Kupiłabym torebkę)*
 - *zdanie występuje tutaj w Konjunktiv Imperfekt (rzadko stosowana forma), np. (Ich ginge in die Stadt. Poszedłbym do miasta)*
- **płaszczyzna przeszła**
 - *zdanie występuje tutaj w Konjunktiv Plusquamperfekt, np (Ich hätte das Auto gekauft. Kupiłbym samochód)*

Chcąc przedstawić tryb przypuszczający na schemacie musimy więc posłużyć się następującymi formami:

Tryb przypuszczający - der Konjunktiv

Konjunktiv Imperfekt, czyli przypuszczanie w teraźniejszości lub przyszłości

Konjunktiv Imperfekt (inna nazwa **Konjunktiv Präteritum**) powstało na podłożu **Imperfektu**:

„Przepis” na utworzenie **Konjunktiv Imperfekt**:

- bierzemy czasownik w **formie czasu przeszłego Imperfekt**
- dodajemy **przegłos**, gdzie to możliwe (, czyli nad a, o lub u) - **nie dotyczy to jednak „wollen“ i „sollen“**
- dorzucamy końcówkę „e”, gdzie jej jeszcze nie ma

I tak np. :

sein	- ich / er / sie / es	wäre
haben	- ich / er / sie / es	hätte**
müssen	- ich / er / sie / es	müsste**
kommen	- ich / er / sie / es	käme

** tu nie było potrzeby dodawania końcówki „e”, bo ta końcówka była już w odmianie (czyli w tabelce)

Pełna odmiana wygląda następująco:

ich	wäre	ich	hätte	ich	müsste	ich	käme
du	wärest	du	hättest	du	müsstest	du	käme st
er	wäre	er	hätte	er	müsste	er	käme
wir	wären	wir	hätten	wir	müssten	wir	kämen
ihr	wäret	ihr	hättet	ihr	müsstet	ihr	kämet
sie	wären	sie	hätten	sie	müssten	sie	kämen

kolor zielony – przegłos

kolor niebieski – końcówka „e” (dodajemy tam, gdzie jej jeszcze nie ma)

kolor czerwony – końcówka osobowa

Tryb przypuszczający - der Konjunktiv

A co z **czasownikami słabymi**? Czyli tymi, których w tabeli nie znajdziemy?

Przy takich czasownikach wystarczy stworzyć Imperfekt:

ich mach**te** - zrobiłem/zrobiłbym
du mach**test** - zrobiłeś/zrobiłałbyś
er mach**te** - zrobił/zrobiłałby
wir mach**ten** - zrobiliśmy/zrobilibyśmy
ihr mach**tet** - zrobiliście/zrobilibyście
sie mach**ten** – zrobili/zrobiliby

UWAGA!!!

Jednak Niemcy tak naprawdę nie używają dzisiaj już takiej formy do przypuszczania, bo wynaleźli wspaniały **Konditional I** !

Dlaczego?

Odpowiedź jest prosta, żeby uniknąć nieścisłości.

Konditional I = **würde** + **bezokolicznik**

W zdaniu wygląda to następująco:

Ich **würde** gerne das Buch **lesen**.
Sie **würde** dich morgen **besuchen**.
Er **würde** mit mir in die Stadt **gehen**.

Jak sami pewnie już dążyliście zauważyć formę KONDITIONAL I stosujemy również do tworzenia trybu przypuszczającego z czasownikami mocnymi.

Możemy zatem powiedzieć:

„**ich würde gehen**” (zamiast „**ich ginge**”)

„**er würde fahren**” (zamiast „**er führe**”),

Uwaga!

Nie tworzymy jednak tej formy **dla czasowników posiłkowych** „haben” i „sein” oraz **dla czasowników modalnych** .

Tryb przypuszczający - der Konjunktiv

Jak odmieniamy „würde“?

Forma „würde“ to czasownik „werden“ w Konjunktiv Imperfekt i przybiera następującą postać:

ich würde
du würdest
er würde
wir würden
ihr würdet
sie würden

Istnieje kilka wyjątków:

- „wollen” i „sollen” nie otrzymają przegłosu (będzie więc „ich wollte”, „ich sollte“)
- czasownik „brauchen” otrzymuje przegłos, czyli należy stosować formę „ich bräuchte” (ale forma „brauchte” też bywa używana)
- czasownik „stehen” często tworzy formę jako „stünde” (choć „stände” też jest w porządku)

Praktyczne wykorzystanie Konjunktiv Imperfekt oraz jego formy zastępczej Konditional I

Konjunktiv Imperfekt oraz jego forma zastępcza Konditional I wykorzystywane są do przypuszczania w **pląszczyźnie terażniejszo-przyszłej**, co zauważyć możemy w **zdaniach warunkowych (możliwych do spełnienia)**:

- ze spójnikiem „wenn”

Wenn ich Zeit hätte, könnte ich ins Gebirge fahren.

Wenn du schon fix und fertig wärest, würden wir schlafen gehen.

- bezspójnikowo (= bez „wenn“):

Hätte ich Zeit, könnte ich ins Gebirge fahren.

Wärest du schon fix und fertig, würden wir schlafen gehen.

Tryb przypuszczający - der Konjunktiv

Konjunktiv Plusquamperfekt, czyli przypuszczanie w przeszłości.

Konjunktiv Plusquamperfekt tworzony jest na podstawie **Plusquamperfektu**, czyli żeby go umieć zrobić, trzeba także znać Plusquamperfekt, w którym „haben“ i „sein“ przyjmują formy „hatte“ i „war“.

Ponieważ ma to być Konjunktiv, trzeba będzie jeszcze formy „hatte“ i „war“ zamienić na „hätte“ i „wäre“:

ich habe gegessen = jadłem (Perfekt)

ich hatte gegessen = jadłem (Plusquamperfekt)

ich hätte gegessen = zjadłbym* (Konjunktiv Plusquamperfekt)

ich bin gefahren = jechałem (Perfekt)

ich war gefahren = jechałem (Plusquamperfekt)

ich wäre gefahren = pojechałbym* (Konjunktiv Plusquamperfekt)

* w przeszłości (np. wczoraj, wtedy itp.)

Praktyczne wykorzystanie Konjunktiv Plusquamperfekt

Konjunktiv Plusquamperfekt wykorzystywany jest do przypuszczania **w płaszczyźnie przeszłej**, a to szczególnie widoczne jest w **zdaniach warunkowych (niemożliwych do spełnienia)**:

- ze spójnikiem „**wenn**”

Wenn ich Zeit gehabt hätte, wäre ich in die Stadt fahren.

- bezspójnikowo (= bez „wenn“):

Hätte ich Zeit gehabt, wäre ich in die Stadt fahren.

Czy jest możliwe mieszanie płaszczyzn czasowych?

Oczywiście, że tak ponieważ to każdy z nas decyduje o tym co i jak chce powiedzieć, więc możliwe jest także mieszanie różnych płaszczyzn czasowych w ramach jednego zdania np:

Wenn du dich gestern warm angezogen hättest, hättest du jetzt keine Fieber.

Gdybyś się wczoraj ciepło ubrał, nie miałabyś teraz gorączki.

Jak widać występują tutaj **równocześnie** dwie płaszczyzny czasowe wyrażone poprzez Konjunktiv Plusquamperfekt (**przeszłość**) oraz Konjunktiv Imperfekt (**teraźniejszość**).